

Primjer broj 5- Obaveze

5-1:

Stanje na relevantnim računima glavne knjige u mjesecu januaru je sljedeće: Tekući račun 48.000€, Akcijski kapital po osnovu običnih akcija 45.000€ (45.000 običnih akcija), Dobavljači 5.000€, Zemljište 2.000€,

Prenijeti dato stanje na račune glavne knjige, a zatim hronološki i sistematski proknjižiti sljedeće ekonomske promjene:

1. Poslovna banka nas obavještava da nam je odobrila namjenski dugoročni kredit za kupovinu opreme u vrijednosti 2.500.000€, sa rokom otplate 4 godine, uz godišnju kamatnu stopu 5%.
2. Prema fakturi br.2 nabavljena je mašina čija je kupovna vrijednost 2.024.000€, a iznos iskazanog PDV je 384.560€. Rok za plaćanje fakture je 8 dana. Obavezu prema dobavljaču iz prethodne promjene izmirili smo iz odobrenog namjenskog dugoročnog kredita za osnovna sredstva.
3. Preduzeće je otkupilo 3.000 sopstvenih običnih akcija po nominalnoj vrijednosti. Sredstva za otkup akcija su obezbijeđena iz odobrenog kratkoročnog kredita poslovne banke (ugovor).
4. Poslovna banka nas obavještava da nam je odobrila nenamjenski dugoročni kredit od 20.000€ Sredstva su uplaćena na tekući račun.
5. Za izmirenje obaveze prema dobavljaču u iznosu od 5.000€ izdali smo mjenicu. Rok dospjeća mjenice je 50 dana, a godišnja kamata je 10%. Obračunati kamatu.
6. Prema izvodu poslovne banke iskupljena je mjenica na dan dospjeća.

5-2:

Trgovinsko preduzeće „Centar promet“ a.d. je na dan 01.01. 20xx. god imalo sljedeće stanje sredstava i izvora sredstava:

Bilans stanja preduzeća "Centar" na dan 01.01. t.g. :

<i>Aktiva</i>	<i>Iznos (€)</i>	<i>Pasiva</i>	<i>Iznos (€)</i>
<i>Stalna sredstva</i>	24.650	<i>Kapital</i>	24.850
<i>Oprema</i>	2.200	<i>Akcijski kapital po osnovu običnih akcija</i>	25.000
<i>Ispravka vrijednosti opreme</i>	(350)	<i>Otkupljene sop. obicne akcije</i>	(1.000)
<i>Građevinski objekti</i>	22.800	<i>Neraspoređeni dobitak iz prethodnih godina</i>	850
<i>Ispravka vrijednosti Građevinskih objekata</i>	(1500)	<i>Obaveze</i>	8.800
<i>Ostali dugoročni finansijski plasmani</i>	1.500	<i>Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital</i>	2.300
		<i>Dugoročni krediti</i>	2,000
<i>Obrtna sredstva</i>	9.000	<i>Obaveze po osnovu obveznica</i>	1.500
<i>Roba na zalihama¹</i>	3.000	<i>Dobavljači u zemlji</i>	2 500
<i>Kupci</i>	2.000	<i>Mjenične obaveze</i>	1.000
<i>Tekući račun</i>	6.000	<i>Isprav. vrijednosti mjeničnih obaveza</i>	(500)
<i>Ukupna aktiva</i>	33.650	<i>Ukupna pasiva</i>	33.650

Na osnovu podataka na dan 01.01. otvoriti poslovne knjige, a zatim hronološki i sistematski proknjižiti sljedeće relevantne poslovne transakcije:

1. Prema izvodu poslovne banke vidimo da je preduzeće isplatilo:
 - a) mjeničnu obavezu o roku dospelosti;
 - b) obaveze po osnovu obveznica. Anuitetski kupon sadrži glavnicu u iznosu od 100€ i kamatu u iznosu od 25€.
2. Na osnovu ugovora o cesiji preduzeće je svoje potraživanje prema kupcu „XX“ po fakturi br. 11 u iznosu od 500€, ustupilo svom dobavljaču, preduzeću „C“.
3. Kupac „MN“ je svoju obavezu u iznosu od 1.190€ izmirio izdavanjem mjenice na nominalnu vrijednost 1209,56€ (kamata je uključena u nominalnu vrijednost i iznosi 19,56€) Rok dospelja mjenice je 60 dana, a godišnja kamata je 10%.
4. Preduzeće je primljenu mjenicu od kupca „MN“ indosamentom indosiralo mjenicu na svog dobavljača kome duguje za kupljenu robu iznos od 2.000€. (veza promjena 3). Razlika je isplaćena preko tekućeg računa (izvod).
5. Kupac je na osnovu profakture uplatio avans za nabavku robe u iznosu od 3300€. (izvod i avansna faktura)
6. Na dan 31.12. dio dugoročnog kredita koji dopijeva za plaćanje u roku od 12 mjeseci je 1.000€.

¹ Roba u prometu na veliko

5-3:

Preduzeće ima sljedeće podatke potrebne za sastavljanje PDV prijave za mjesec januar : ukupni oporezivi promet po stopi od 19% iznosi 12.800€, a po stopi od 7% iznosi 23.200€. Ulazni PDV po primljenim fakturama po stopi od 19% na domaći promet iznosi 1.900€, dok je iznos PDV –a plaćenog prilikom uvoza 1.500€. Izlazni PDV po osnovu izdatih faktura po stopi od 19% je 2.432€ , a po stopi od 7% je 1.624€ , dok je iznos izlaznog PDV po primljenim avansima 527€. Sastavite PDV prijavu i izvršiti odgovarajuće knjiženje po PDV prijavi.

5-4:

Sljedeće pozicije svrstati u odgovarajuće skupine:

Naziv računa	Dugoročne obaveze	Kratkoročne obaveze
Dio dugoročnog kredita koji dospijeva do godine dana		
Obaveze za porez na rezultat		
Dobavljači u inostranstvu		
Obaveze po osnovu zarada		
Obaveze po osnovu PDV		
Mjениčne obaveze		
Rezervisanja za troškove u garantnom roku		
Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital		